

Hur påverkas personalen av en mer digitaliserad värld inom småbarnspedagogik?

En kvalitativ undersökning om hur personalen påverkas av en mer digitaliserad värld inom småbarnspedagogik

Sonia Borges och Emil Svartsjö

Examensarbete för socionom (YH)-examen

Utbildningen till socionom

Vasa 2024

EXAMENSARBETE

Författare: Sonia Borges och Emil Svartsjö

Utbildning och ort: Utbildning till Socionom, Vasa

Inriktning: Småbarnspedagogik

Handledare: Carita Blomström

Titel: Hur påverkas personalen av en mer digitaliserad värld inom småbarnspedagogik?

Datum: 2024 Sidantal: 42

Bilagor: 1

Abstract

Vårt examensarbete är en kvalitativ studie om hur digitaliseringen påverkar personalen då småbarnspedagogiken blir alltmer digitaliserad. Digitalisering är ett aktuellt ämne och något som delar åsikter. Vissa har en mer positiv bild av att småbarnspedagogiken blir alltmer digitaliserad medan andra tycker att det inte är så bra att användningen av digitala verktyg ökar. Vårt ämne i vårt examensarbete är digitalisering inom småbarnspedagogik, specifikt om hur digitaliseringen påverkar personalen. Syftet var att ta reda på hur digitaliseringen påverkar personalen.

Vårt examensarbete består av teoridelen där vi tar upp bland annat vad digitalisering inom småbarnspedagogik innebär, olika synsätt på hur man ser på digitaliseringen inom småbarnspedagogiken, exempel på digitala verktyg samt tidigare forskning.

Några frågeställningar som vi har är varför digitalisering inom småbarnspedagogiken är viktigt? Vad innebär digitalisering och digital kompetens inom småbarnspedagogik? Hur påverkas personalen av användningen av digitala verktyg inom småbarnspedagogik?

Då vi gjorde vår undersökning använde vi oss av en kvalitativ metod (kvalitativ intervju). I våra intervjuer fanns det en sluten fråga medan resten av frågorna var öppna. Antalet respondenter var fem.

De som vi intervjuade hade olika utbildningar vilket gjorde att vi fick olika synvinklar på frågorna. Resultatet i våra intervjuer var att vi fick många olika svar på våra frågor. Däremot fick vi liknande svar av respondenterna då det gällde frågor som handlade om positiva och negativa saker gällande digitaliseringen inom småbarnspedagogik.

Språk: svenska

Nyckelord: Digitalisering, småbarnspedagogik, personal, digitala verktyg

BACHELOR'S THESIS

Author: Sonia Borges and Emil Svartsjö

Degree Programme: Social welfare

Specialisation: Early childhood education

Supervisor(s): Carita Blomström

Title: How Is Staff Affected by a More Digitalized World in Early Childhood Education?

Date	2024	Number of pages	42	Appendices	1

Abstract

Our bachelor's thesis is a qualitative study how digitalization affects the staff in early childhood education. Digitalization is a current topic and something that divides opinions. Some people have a more positive view on digitalization in early childhood education while other people find that the increasing use of digital tools is not so good. Our topic is digitalization in early childhood education and specifically how digitalization affects the staff. The purpose of our thesis is to find out how digitalization affects the staff.

Our thesis consists of the theory part where we discuss what digitalization in early childhood education means, different approaches to how digitalization is viewed in early childhood education, examples of digital tools and previous research.

Some questions we have are: Why is digitalization in early childhood education important? What does digitalization and digital competence mean in early childhood education? How are staff affected by the use of digital tools in early childhood education?

The people we interviewed had different educational backgrounds, which meant that we got different perspectives on the questions. The result of our interviews was that we received many different answers to our questions. However, we got similar answers from the respondents when it came to questions about positive and negative things regarding digitalization in early childhood education.

Language: Swedish

Key words: Digitalization, early childhood education, staff, digital tools

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
2	Syfte	2
3	Vad innebär digitalisering och digital kompetens inom småbarnspedagogik?	2
3.1	Digitalisering och digital kompetens inom småbarnspedagogik.....	3
3.2	Multilitteracitet inom småbarnspedagogik.....	5
3.3	Digitaliseringen och lärområden inom småbarnspedagogik.....	5
3.4	Fyra aspekter av digital kompetens	7
3.5	Vad anser olika pedagoger att digital kompetens innebär?.....	8
3.6	Varför är det viktigt med digitalisering inom småbarnspedagogik?	9
3.7	Målbilden för digitaliseringen inom småbarnspedagogiken	12
3.8	Olika synsätt på digitaliseringen inom småbarnspedagogiken	12
4	Exempel på digitala verktyg inom småbarnspedagogiken	13
4.1	På vilka sätt kan personalen anpassa digitalisering inom småbarnspedagogiken?	15
4.2	På vilka sätt påverkas personalen av användningen av digitala verktyg inom småbarnspedagogiken?	17
5	Tidigare forskning.....	19
5.1	Vad säger forskningen?	20
5.2	Forskning kring attityder om digitalisering.....	20
5.3	Positiva effekter av användningen av digital teknologi.....	22
5.4	Negativa effekterna av användningen av digital teknologi	23
6	Sammanfattning av teoridelen.....	24
7	Metoddiskussion.....	25
7.1	Val av respondenterna.....	26
7.2	Datasekretess och etiska frågor	26
7.3	Undersökningsgruppen.....	27
8	Intervjufrågor	27
8.1	Vilken utbildning har du gått?	27
8.2	Vad innebär digitalisering inom småbarnspedagogik för dig?	28
8.3	På vilka sätt använder du dig av digitala verktyg i er verksamhet?.....	29
8.4	Vilka digitala verktyg använder du?.....	30
8.5	Har du gått någon utbildning eller fortbildning för användning av digitala verktyg?	31
8.6	Ser du några positiva saker gällande digitaliseringen inom småbarnspedagogiken, vilka?	32
8.7	Ser du några negativa saker gällande digitaliseringen inom småbarnspedagogiken?	33

8.8	Har användningen av digitala verktyg ändrat med tiden då du har arbetat?	34
8.9	Hur mycket använder du dig av digitala verktyg i er verksamhet? Mycket eller lite?	35
8.10	Tycker du att det är bra eller dåligt att småbarnspedagogiken blir alltmer digitaliserad? Vilka bra? Vilka sämre?	36
9	Resultat och analys	37
9.1	Sammanfattning av resultat	40
10	Slutdiskussion	40
11	Litteraturförteckning	43

1 Inledning

Vi valde ämnet digitalisering inom småbarnspedagogik eftersom vi tyckte att ämnet lät intressant men också för att det är ett aktuellt ämne i dagens samhälle. Orsaken till att vi valde att inrikta oss på hur digitaliseringen påverkar personalen är för att vi ville göra intervjuer i vårt examensarbete och för att det är enklare att intervjua vuxna än barn. Eftersom vi båda har gjort vår profilering inom småbarnspedagogik tänkte vi också att vi genom att skriva om ämnet digitalisering inom småbarnspedagogik samtidigt kan få tips på hur vi kunde använda oss av digitala verktyg i vårt framtida arbete.

Vårt ämne i examensarbetet är digitaliseringen och hur den påverkar personalen. I grunderna för planen för småbarnspedagogiken skrivs det att digitaliseringen är en del av det samhälle som barnet växer upp i. Digital kompetens är något som man behöver ha för att kunna kommunicera med andra människor, men också för att man skall kunna vara delaktig i dagens samhälle. Man behöver också digital kompetens för att lära sig i skolan och senare i arbetet eftersom vår värld blir alltmer digitaliserad. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 28)

Vidare kan man säga att småbarnspedagogiken har i uppdrag att i samarbete med vårdnadshavare kunna ge stöd så att barnet får en bättre förståelse av digitaliseringen (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 28). Det finns olika typer av digitala verktyg och de kan användas på olika sätt i verksamheten inom småbarnspedagogiken. Grunderna för planen för småbarnspedagogiken säger att barnen skall få en digital kompetens men detta betyder inte att digitala verktyg skall användas på vilket sätt som helst. Det finns också många saker som man måste tänka på då det kommer till användning av digitala verktyg inom småbarnspedagogiken. Digitala verktyg skall användas för att till exempel dokumentera och i samband med att barn leker, samverkar, spelar, undersöker, rör på sig men också då barnen upplever och producerar konst (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 28).

Det sägs att man skall använda digitala verktyg i ett pedagogiskt syfte och inte enbart för att det står i grunderna för planen för småbarnspedagogik. Vilket gör att det är viktigt för pedagogerna att de får tillräckligt med information om digitaliseringen för att kunna använda det på ett pedagogiskt sätt. En av de största orsakerna till att pedagogerna har en mer negativ syn på digitaliseringen är att de inte har fått tillräckligt med kunskap till hur man kan använda dessa verktyg.

2 Syfte

Ämnet digitalisering inom småbarnspedagogik är ett aktuellt ämne i dagens samhälle. Syftet med examensarbetet är att undersöka om digitaliseringen har en påverkan på personalen inom småbarnspedagogiken. Vi kommer göra det genom att använda oss av kvalitativa intervjuer för att få reda på om personalen påverkas på ett positivt eller negativt sätt av att småbarnspedagogiken blir alltmer digitaliserad.

Frågeställningar som vi har:

1. Varför digitalisering inom småbarnspedagogiken är viktigt?
2. Vad innebär digitalisering och digital kompetens inom småbarnspedagogik?
3. Hur påverkas personalen av användningen av digitala verktyg inom småbarnspedagogik?

3 Vad innebär digitalisering och digital kompetens inom småbarnspedagogik?

I detta kapitel kommer vi att behandla ämnen som vad innebär digitalisering och digital kompetens inom småbarnspedagogik, multilitteracitet inom småbarnspedagogik, lagen om småbarnspedagogik, fyra aspekter av digital kompetens, påståenden kring barn och digitalisering och vad olika pedagoger anser att digital kompetens innebär. Vårt syfte med vårt arbete är att fokusera på pedagogerna men vi tycker också att det är bra och viktigt att ta upp hur digitaliseringen påverkar barnet.

3.1 Digitalisering och digital kompetens inom småbarnspedagogik

Digitalisering inom småbarnspedagogik innebär att man använder sig av olika digitala verktyg i undervisningen för småbarn. Enligt Grunderna för planen för småbarnspedagogik hör digitaliseringen till en del av det samhället som barnet växer upp i. Det nämns också i grunderna för planen inom småbarnspedagogik att en digital kompetens behövs för att hålla en kommunikation mellan människor men också för att det ska vara delaktiga i samhället och för deras lärande. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 28)

Småbarnspedagogik beskrivs som en systematisk och målinriktad helhet som innefattar fostran, undervisning och vård av barn och där speciellt pedagogik betonas. Småbarnspedagogiken har flera olika syften som beskrivs i lagen om småbarnspedagogik. I lagen sägs det att man skall ordna mångsidig pedagogisk verksamhet med utgångspunkt i barns lek, rörelse, konst och kulturtradition. Fastän digital kompetens inte nämns kan man med hjälp av digitala verktyg verkställa alla dessa utgångspunkter. (Lag om småbarnspedagogik 540/2018, 2018)

Digitalisering inom småbarnspedagogik innebär också att personalen tillsammans med barnets vårdnadshavare stödjer sättet hur barnet förstår ordet digitalisering. För personalen inom småbarnspedagogiken innebär digitaliseringen det att man använder sig av olika digitala verktyg, applikationer samt miljöer för att kunna dokumentera samtidigt som barnen leker, samverkar, spelar, undersöker, rör på sig men också då de upplever och producerar konst. I boken En digitalare förskola skriver man vad digital kompetens egentligen är och att den förändras med tiden. De nuvarande kraven på digital kompetens kommer inte att vara tillräckliga om några år, eftersom nya tekniska möjligheter ständigt uppstår. (Jäverbring, 2019, s. 10)

Digital kompetens innebär också att barnen vågar prova och använda sig av de olika digitala verktyg daghemmet har att erbjuda och att barnen får experimentera med dem. Det bygger också på barnets trygghet samt tillit på sig själv när de får prova på nya saker. Det handlar också om att man vågar vara osäker på saker och hitta lösningar till osäkerheterna med hjälp av att testa tillsammans med barnen. Det kan också vara bra för pedagogerna att våga prova på de olika digitala verktygen och möjligheterna även om inte man har den största kompetensen inom tekniken, med att prova på med barnen hjälper också pedagogen att se hur digitala verktygen kan användas med barnen. (Kristensen, 2018, s. 20)

Det finns olika påståenden kring barn och digitalisering. Det finns vissa saker som kan leda till en viss oro när man talar om barn och digitalisering. Saker som man ofta nämner är barnens allmänna medievanor, spelberoende, stillasittande och hur dessa utvecklar problem med till exempel synen och utsättningen av strålning. (Kjällander, 2019, s. 25)

Ett annat påstående är att digitaliseringen står i vägen för barnets sociala interaktion. Man kan säga att en del digitala verktyg kan ge möjlighet för barn till sociala aktiviteter. Här är det ändå viktigt att komma ihåg att pedagogen skall vara med för att vägleda och erbjuda digitala verktyg med ett förhållningssätt som är socialt. Och oftast när det gäller barn inom småbarnspedagogik används digitala verktygen tillsammans med en pedagog eller vänner så att barnen också får en viss mån av social interaktion. (Kjällander, 2019, s. 29)

Ett tredje påstående är att digitala verktyg skulle dominera barnens liv. Många anser att barn borde leka och vara ute mer. Vissa anser att orsaken till att barn är mindre ute nuförtiden är för att digitala resurserna tar över tiden ute. Användningen av digitala verktygen inom småbarnspedagogiken dominerar inte i sig självt barnets liv men det är kanske tanken på hur mycket tid barnen använder sig av digitala verktygen där hemma som kan leda till att barnen tillbringar för mycket tid framför en skärm. (Kjällander, 2019, ss. 30-31)

3.2 Multilitteracitet inom småbarnspedagogik

Multilitteracitet inom småbarnspedagogik innebär en grundläggande färdighet som är nödvändig för att man skall kunna förstå mångfalden av kulturella meddelanden, den omgivande världen men också kommunikationen. Med multilitteracitet menar man en förmåga att både tolka och producera olika slag av meddelanden. Inom multilitteraciteten finns det olika slag av färdigheter. Exempel på färdigheter är bildkunskap, numerisk läskunnighet, mediekunskap samt grundläggande läsfärdighet. (Utbildningsstyrelsen, 2022)

Personalen inom småbarnspedagogiken har som uppgift att uppmuntra barnen att undersöka, använda och producera meddelanden i olika miljöer, också digitala miljöer och det är där den digitala kompetensen kommer in. I grunderna för planen för småbarnspedagogiken skriver man också att för att man skall kunna utveckla multilitteraciteten behöver barnen ha en förebild som är de vuxna som arbetar inom småbarnspedagogiken. Barnen behöver också ha en rik textmiljö och kultur som har producerats av barn men också kulturella tjänster som är menade för barn. (Utbildningsstyrelsen, 2022)

3.3 Digitaliseringen och lärområden inom småbarnspedagogik

I grunderna för planen för småbarnspedagogik beskrivs olika lärområden som beskriver vilka saker den pedagogiska verksamheten skall innehålla. Där står det om vad de olika lärområden skall innehålla men också vilka mål de har. Lärområden styr på ett sätt vad personalen skall lära ut åt barnen och vad som är viktigt att ha med i småbarnspedagogikens verksamhet. I grunderna för planen för småbarnspedagogiken nämns det också att barnen har rätt att få mångsidiga upplevelser inom de olika lärområden. När det kommer till lärområdena skall man inte ändå tänka dem som separata delar utan man skall inkludera och anpassa barnets intressen och kompetens i de olika lärområden. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 43)

De olika lärområden som småbarnspedagogiken skall följa är språkets rika värld, mina många uttrycksformer, jag och vår gemenskap, jag utforskar min omgivning, jag växer, rör på mig och utvecklas. Språkets rika värld handlar om att barnet skall lära sig språkliga kunskaper samt färdigheter. Dessutom hör det också till att man skall tala om barnets språkliga identiteter. Målet man har inom detta lärområde är att man skall väcka intresse och nyfikenhet för språket, texter och kultur. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 44)

Det andra lärområdet är mina många uttrycksformer. Inom det här lärområdet handlar det om att personalen skall stödja barnets utveckling av förmåga att uttrycka sig på ett musikaliskt, visuellt, verbalt och kroppsligt sätt som också är en av uppgifterna som personalen inom småbarnspedagogiken har. Anledningen till att man bör stödja barnet är för att ge det möjlighet att uttrycka sig på olika sätt, samt att låta barnet uppleva och uttrycka konst, vilket positivt påverkar dess inlärningsförmåga och sociala färdigheter. Detta bidrar även till att barnet utvecklar en positiv självbild och förmågan att förstå och strukturera sin omvärld. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 46)

Jag och vår gemenskap är också ett annat lärområde som finns i grunderna för planen för småbarnspedagogik. Då ett barn börjar gå i småbarnspedagogiken blir deras omvärld större. De börjar förstå att hemmet inte är allt utan att det finns mer i deras livsmiljö. Småbarnspedagogiken har ett uppdrag som handlar om att man skall utveckla barnets förmåga att förstå mångfalden i barnets närmiljö och att öva barnen att kunna fungera i den. Det finns många olika perspektiv man kan se detta från. De är etiskt tänkande, åskådning, närmiljöns förflutna, nutid och framtid men också media. (Utbildningsstyrelsen, 2022, ss. 47-48)

Det tredje lärområdet inom småbarnspedagogiken är jag utforskar min omgivning. Personalen inom småbarnspedagogiken skall ge barnet färdigheter så att de kan iaktta, strukturera och förstå sin omgivning. Man skall också stödja barnet i deras matematiska tänkande, miljöfostran och teknologifostran. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 49)

Det fjärde och sista lärområdet är jag växer, rör på mig och utvecklas. Här har man som mål att barnet skall få tillgång till fysisk aktivitet, att de skall lära sig kring matfostran, att de ska ha en bra hälsa och att barnen skall känna sig trygga. Man har som syfte att inspirera och motivera barnen att röra på sig. Vilket kan göras på många olika sätt. Småbarnspedagogiken skall uppmuntra barnen att vara ute och leka i alla årstiderna. Inom detta lärområde har man också en annan viktig uppgift och det är att man skall utveckla barnet kroppskännedom samt kontroll av sin egen kropp men också motoriska färdigheter dit balansförmåga och rörelseförmåga hör. En annan sak är att barnet skall utveckla en förmåga att kunna hantera olika redskap som till exempel en boll. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 51)

Dessa olika lärområden kan kopplas till digitaliseringen genom att vissa mål inom dem kan uppnås genom att använda digitala verktyg för övning och praktisk tillämpning. Till exempel barnets språkkunskaper kan övas genom att man till exempel använder sig av en lärplatta där det finns olika program som lär barnen olika bokstäver. Digitala verktygen kan också fungera som ett medel att uppmuntra barnen att få mer språkkunskaper. (Lieberman, Bates, & Jiyeon, 2009, s. 274)

Inom lärområdet jag om min omgivning nämns matematiskt tänkande som en sak som ett barn skall lära sig inom småbarnspedagogiken. Matematiskt tänkande kan läras ut genom att man använder en lärplatta där det finns flera program som har med matematiskt tänkande att göra. Digital media har också gjort så att matematiskt lärande har fått mer uppmärksamhet. (Lieberman, Bates, & Jiyeon, 2009, s. 275)

3.4 Fyra aspekter av digital kompetens

Det finns fyra olika aspekter av digital kompetens. En aspekt är att förstå digitaliseringens påverkan på samhället. Den andra aspekten är att använda och förstå digitala verktyg och medier. Tredje aspekten är att man skall ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt. Den fjärde och sista aspekten är att lösa problem och omsätta idéer i handling. (Kristensen, 2018, s. 35)

Den första aspekten som kallas för att förstå digitaliseringens påverkan på samhället handlar om hur man kan ge barnen inom småbarnspedagogiken förutsättningar att utveckla sin förståelse för hur digitaliseringen påverkar samhället och vilka risker och möjligheter det finns som de kan leda till. Den andra aspekten som kallas för att kunna använda och förstå digitala verktyg handlar däremot om hur man kan lära barnen inom småbarnspedagogiken att fördjupa sig och bredda sina kunskaper om och hur de kan använda digitala verktygen samt medier och programmering. (Elyoussoufi, 2018, s. 12)

Den tredje aspekten är att man skall ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt och det handlar om att man kan utveckla förmågan att granska och värdera information från olika slags källor på basis av relevans och hur trovärdiga de är. Den fjärde och sista aspekten är att kunna lösa problem och omsätta idéer i handling. Den här aspekten handlar om hur olika digitala verktyg och medier kan underlätta att lösa problem och omsätta idéer i handling. Det är viktigt att man förstår att det är människan som skapat de dagliga lösningarna och därför är det viktigt att vi människor förstår att det är vi som har möjlighet att förändra dem och hitta på nya lösningar. (Elyoussoufi, 2018, s. 13)

3.5 Vad anser olika pedagoger att digital kompetens innebär?

Vissa pedagoger anser digitala verktyg som demokratiska verktyg och användningen av dem gör det möjligt att kunna delta i samhället på ett sätt som förut har varit få förunnat. De anser också att digital kompetens innebär att man får möjligheten att lära sig att använda sig av olika digitala verktyg som internet, sökmotorer och applikationer. För en annan pedagog handlar digital kompetens om att man skall ha en förmåga att tänka datalogiskt, att man kan analysera och kategorisera olika händelseförlopp samt att man skall kunna tänka på ett kritiskt och strategiskt sätt. (Elyoussoufi, 2018, ss. 16-17)

Pedagogerna anser också att det är viktigt att pröva sig på de olika digitala verktygen för att få en förståelse på de pedagogiska sidorna av att använda digitala verktygen. Vissa pedagoger känner sig också osäkra på att använda sig av digitala verktyg för att de inte kanske helt och hållet förstår hur det fungerar. Det är också viktigt för pedagogerna att få utbildning på de olika digitala verktygen för att kunna använda dem på ett pedagogiskt sätt eftersom dessa verktyg kan användas på alla olika sätt i olika pedagogiska situationer. Det handlar om att man har kompetens inom digitala verktyg samt att man har en bra syn på digitalisering och att man har viljan och modet att pröva på nya saker. (Elyoussoufi, 2018, ss. 16-17)

3.6 Varför är det viktigt med digitalisering inom småbarnspedagogik?

Vi lever i en mer digitaliserad värld hela tiden, alltmer saker i vår omgivning blir digitaliserade och därför kan man säga att det också inom småbarnspedagogiken är viktigt att man använder sig av digitala verktyg. En annan orsak till att det är viktigt med digitalisering inom småbarnspedagogik är för att det står i grunderna för planen för småbarnspedagogiken. Grunderna för planen för småbarnspedagogik säger att genom att barnen får använda olika digitala verktyg främjas deras kreativa tänkande, samarbetsförmåga samt multilitteracitet. Det här kan också tolkas som en orsak till varför digitaliseringen är viktig inom småbarnspedagogiken. En sak som man dock bör komma ihåg gällande användningen av digitala verktyg är det att det skall bidra på ett positivt sätt till barnets lärande (Skolverket, 2023; Utbildningsstyrelsen, 2022)

Det är också viktigt med digitaliseringen inom småbarnspedagogiken gällande barnets rätt till multilitteracitet. Multilitteracitet betyder att barnet lär sig att undersöka, tolka, använda och producera olika slag av meddelanden men också texter och att barnet dessutom lär sig att kommunicera olika miljöer. Med ordet texter menar man olika slag av information som till exempel vara skriftlig, muntlig visuell, digital samt numerisk. Inom barngrupperna inom småbarnspedagogiken har man tänkt att man skall använda digitala verktyg på många olika sätt. Man skall använda digitala verktyg för kommunikation och som en del av den kreativa verksamheten inom småbarnspedagogiken. Målet är att producera innehåll på olika sätt. (Utbildningsstyrelsen, 2017, s. 13)

En annan orsak till att det är viktigt med digitalisering inom småbarnspedagogiken är att användningen av digitala verktyg ökar möjligheterna att vara mer kreativ och göra saker som man annars inte skulle kunna göra. Däremot finns det nog också risker med att man använder sig av digitala verktyg inom småbarnspedagogiken. Personalen behöver till exempel vara kritiska för vad man visar för barnen eftersom det finns mycket på internet som inte är bra för barnen eftersom det kan vara manipulerat och inte är äkta. (Skolverket, 2023)

Vidare kan man också säga att det är viktigt med digitalisering inom småbarnspedagogiken eftersom det är bra att man redan som barn får lära sig att det finns digitala verktyg och kan hantera dem i en viss mån. Om man redan som barn får lära sig om digitala verktyg underlättar det dem i framtiden när det kommer till kommunikation med andra människor, att de känner sig delaktiga i samhället men också lärandet för att då har de lite kunskap om det redan. (Utbildningsstyrelsen, 2022)

Digitalisering inom småbarnspedagogiken är viktig eftersom barnen föds in i värld där det finns all slags digital teknik samt ett ständigt informationsflöde. Detta leder till att personen inom småbarnspedagogiken behöver skapa sig en förståelse och få kunskap gällande digitala verktyg och så vidare. Pedagogerna behöver inte bara veta hur de skall förhålla sig kring digitaliseringen utan också att de kan implementera dem i vardagen på ett sätt som barnen kan använda dem för att kunna både främja barnets utveckling och lärande. (Elyoussofi, 2018, s. 7)

En annan orsak till att digital kompetens är viktigt inom småbarnspedagogiken är eftersom förskolan skall lägga grunden för lärande som är livslångt. Därför behöver de som arbetar inom småbarnspedagogiken och är i möte med barn, skapa olika möjligheter för barnet så att de lär sig digital kompetens men också för att ta tillvara de möjligheterna digitaliseringen ger för barnets undersökande, fantasi samt kreativitet och utforskande. (Kristensen, 2018, ss. 15-16)

En annan synvinkel på varför det är viktigt att småbarnspedagogiken också blir mer digitaliserad är för att problemlösning som är en färdighet som också grunderna för planen för småbarnspedagogik har satt som en sak ett barn skall lära sig inom småbarnspedagogiken. Barn kan lära sig problemlösning på enkla och trygga sätt med hjälp av digitala verktyg. När man kombinerar problemlösning med digitalisering uppstår det två olika möjligheter. (Hollenstein, Thurnheer, & Franziska, 2022, s. 2)

Det man har kommit fram till är det att man anser att låtsaslek är ett viktigt sätt att uppmuntra inlärningsprocesser i barndomen och det främjar också barnets problemlösningsförmågor. Forskning visar också att barn i småbarnsåldern kan föreställa sig strategier för problemlösning i det verkliga livet. Barn har enligt forskning också en positiv attityd för programmering (Hollenstein, Thurnheer, & Franziska, 2022, s. 3)

3.7 Målbilden för digitaliseringen inom småbarnspedagogiken

Begreppet målbild för digitalisering inom småbarnspedagogik enligt undervisnings- och kulturministeriet finns det inte någon enhetlig definition och att det kan ses som ett paraplybegrepp som strävar digitalisera, digitera och i övrigt att man främjar organisationers, tjänsters eller aktörers utveckling genom digital teknologi. Det finns vissa viktiga budskap samt riktlinjer för digitaliseringen av fostran och utbildning från år 2017. De viktigaste är att man skall fastställa en målbild för digitaliseringen och att det finns en gemensam riktning för fostran och undervisningen. Det andra viktiga budskapet är att man skall utveckla och främja digitalisering genom fostran. Det tredje och sista budskapet är att främja lärande men också kompetensutveckling genom digitalisering. (UKM, 2023, ss. 11,16)

Det finns också viktiga budskap i riktlinjerna för digitaliseringen av fostran och utbildning när det gäller digital kompetens. Det första är att man skall utveckla vars och ens digitala kompetens. Det andra är att man skall säkerställa att den digitala kompetensen omfattar hela lärtiden och ökas kontinuerligt. Tredje budskapet är att lyfta fram jämlikheten i möjligheterna till kompetensutveckling. Sedan skall man också fastställa definitioner av personalens digitala kompetens, upprätthålla befintliga beskrivningar av barns och ungas kompetens men också att man skall skapa en uppföljning av alla dessa. Man skall också utbilda konsekvent och systematiskt. Det man också har som mål är att man skall möjliggöra ledning genom information genom kompetensutveckling. (UKM, 2023, s. 17)

3.8 Olika synsätt på digitaliseringen inom småbarnspedagogiken

Man kan säga att digitaliseringen kan anses som en bra eller sämre sak. Det handlar många gånger om barnens och hela landets framtid fastän det bara är de vuxna som diskuterar kring detta. De professionella yrkesgrupperna som oftast är de som diskuterar om dessa saker är lärare, bibliotekarier, läkare, kritiker som kritiserar olika saker kring kulturfrågor samt andra som lägger mycket tid på både gamla medier och tankesätt. Detta gör att de kan känna sig hotade att gå från något som kan uppfattas som något nytt och osäkert. (Kjällander, 2019, s. 285)

Ett annat sätt som kan se på det här med digitaliseringen är att man tycker att vuxna behöver få ny kunskap och lära sig nya sätt att navigera på nätet eftersom det blir allt viktigare i dagens samhälle. Det som också är viktigt att nämna här är det att användningen av dator och andra digitala verktyg alltid är på de vuxnas ansvar. Det här betyder att de vuxna måste lära sig att förstå på en grundlig nivå hur navigering fungerar så att de sedan kan hjälpa barnen hur de skall använda de olika digitala verktygen och att de inte kommer i kontakt med sådant innehåll som inte är önskvärt. (Kjällander, 2019, s. 287)

Då användningen av digitala verktyg blir vanligare och blir en större del inom småbarnspedagogiken och dess vardagsarbete uppkommer det vissa etiska frågor där personalen måste tänka på ett annorlunda sätt. I boken digitalisering i förskolan-På vetenskaplig grund skriver författarna om två olika arbetssätt, det ena sättet heter SEMLA och det andra heter DIL. SEMLA innebär ett socioemotionellt och materiellt lärande medan DIL innebär ett digitalt individuellt lärande för kropp och knopp. (Kjällander, 2019, s. 287)

4 Exempel på digitala verktyg inom småbarnspedagogiken

Här har vi valt att nämna olika digitala verktyg som man kan använda i sin verksamhet inom småbarnspedagogiken, på vilka sätt personalen kan anpassa digitaliseringen inom småbarnspedagogiken och om digitaliseringen ersätter den fysiska leken och personalens roll då barn leker med tanke på digitaliseringen.

Digitala verktyg kan förklaras som olika fysiska enheter. Exempel på sådana är telefoner, datorer och kameror. En annan sak som kan anses som ett digitalt verktyg är program som till exempel ett ordbehandlingsprogram eller ett ritprogram som är en tjänst som är baserad på internet som till exempel program som användas för att rapportera barnens närvaro. (Skolverket, 2023).

Ett annat digitalt verktyg som man kan använda sig inom småbarnspedagogiken är lärplattan. Lärplattan är ett verktyg som används nästan i all utbildning. Lärplattan är inte i sig ett pedagogiskt verktyg men den kan användas i pedagogiskt syfte om man är medveten och tänker med eftertanke vad som man kan använda den till och vad som man vill uppnå och utveckla och det är det som gör att lärplattan kan vara pedagogisk. Man kan till exempel använda lärplattan för att rita. Det kan vara som ett alternativ till att rita på papper. (Elyoussoufi, 2018, s. 43) (Högberg, 2021, s. 71)

Lärplattan kan användas för att öppna upp möten och dialoger mellan barnen där barnen kan använda sig av uttryckssätt som är multimodala för att kunna skapa samt kommunicera. Man kan också använda lärplattan när det kommer till att utveckla språkkunskaperna hos barnet. Det kan göras genom applikationer och kunskap och information som kan finnas i lärplattan. Den skall ändå användas med stöd av en pedagog. Lärplattan kan vara ett sätt att få barnet att bli mer intresserad av olika saker eftersom barnen oftast tycker om att använda sig av lärplattan. (Elyoussoufi, 2018, s. 43)

Sedan finns det också något som kallas för Cloud QR som är en förkortning för quick response. Det betyder att något händer snabbt när vi skannar koden med hjälp av en QR-läsare. För att man skall kunna läsa av en QR-kod behöver man ha en telefon eller lärplatta. Man kan använda en QR-kod på många olika sätt och i många olika situationer och form av verksamhet. Man kan till exempel göra en julkalender där man i luckorna lagar en QR-kod som man sedan varje dag läser av. (Högberg, 2021, s. 128)

En annan applikation som man kan ha på lärplattan är iMotion där man kan skapa animerade filmer. Man använder applikationen genom att man med lärplattan tar en bild på ett föremål som förflyttar sig efter varje bild. Sedan sätts bilderna ihop till en filmsekvens och sedan kan man uppleva att föremålen rör på sig. (Elyoussoufi, 2018, s. 48)

En Blue-Bot är en slags robot som kan användas inom småbarnspedagogiken. En Blue-Bot fungerar så att den har vissa algoritmer och kommandon som gör att man kan flytta sig från en punkt A till punkt B. Man gör så kallade analoga knapptryckningar på roboten och så kan den röra sig framåt, bakåt, åt höger, åt vänster men också svänga (Elyoussoufi, 2018, s. 74). Med hjälp av en robot kan man lära barnen programmering eftersom användningen av en Blue-Bot gör så barnen får öva sig på de färdigheterna. En Blue-Bot kan också användas då barnen skall rita, räkna och röra på sig. (Elyoussoufi, 2018, s. 76)

Det finns också projektorer som är en teknisk maskin som kan användas för att bygga upp olika slags lärmiljöer. Genom att använda sig av en projektor kan man förstärka barnens lek genom att man projicerar upp en slags miljö med ett videoklipp från Youtube eller att man använder andra bilder som barnen själva har spelat in. Projektorn fungerar så att man kopplar den till en dator eller en lärplatta som gör att det förstoras det man visar på skärmen. (Elyoussoufi, 2018, s. 83)

4.1 På vilka sätt kan personalen anpassa digitalisering inom småbarnspedagogiken?

Personalen kan anpassa användningen av digitala verktyg på olika sätt i sitt arbete på daghem. Man kan egentligen anpassa digitala verktyg överallt i verksamheten inom småbarnspedagogiken. Ett sätt är till exempel det att de tar bilder med telefonen, lärplatta eller kamera av till exempel arbeten som barnen har gjort för att kunna dokumentera.

Dessutom kan man också anpassa digitala verktyg när det kommer till att barnen skall lära sig problemlösning. Då kan man till exempel använda sig av en Blue-bot. Problemlösning, programmering samt datalogiskt tänkande är också saker som barn skall lära sig inom småbarnspedagogiken. Problemlösning innebär att ett barn får framför sig ett slags uppgift som barnet inte på förhand har en lösning till utan barnets uppgift är att komma fram till vad lösningen är. (Jäverbring, 2019, s. 119)

Då man far på utflykt med barnen kan man också ta med en lärplatta. Då man tillexempel går till en skog och sedan ser man något som man vill ta reda på kan man använda sig av lärplattan för att söka information om det som man hittat. Lärplattan kan användas som ett slags uppslagsverk för att ta reda på olika saker med barnen när man är på utflykt. (Skolverket, 2023; Kallin, 2015, s. 47)

Ett till sätt som man kan anpassa digitaliseringen inom småbarnspedagogiken är att man med hjälp av olika digitala verktyg kan skapa både olika stämningar och miljöer. Det att man har tillgång till olika digitala verktyg gör det möjligt att skapa olika stämningar och miljöer inom småbarnspedagogiken. Man kan skapa mysiga, spännande och inspirerande stämningar. Man kan tillexempel använda sig av en dator eller lärplatta som man kan använda sig av för att projicera en skog eller hav eller något annat intressant. (Skolverket, 2023)

I stället för att rita på papper kan man också låta barnen rita på lärplattan eftersom det till och med finns program för det. Där har man ett till sätt som man kan använda sig av digitala verktyg i arbetet med barn. Man kan tillexempel använda en ritrobot när man tejpar fast tuschpennor runt en Blue-Bot med vanlig papperstejp och så placerar man den på vitt papper. Sedan kan barnen genom att programmera skapa olika mönster och former. (Elyoussoufi, 2018, s. 76)

Ett annat exempel på hur man kan anpassa digitaliseringen inom småbarnspedagogiken är att barn skall få lära sig kring olika saker. Barnen kan tillexempel lära sig bokstäver och siffror med hjälp av ett program på en lärplatta. Personalen inom en barngrupp borde alltid fundera om det som man visar via exempelvis en lärplatta används för att bidra till barnets lärande samt utveckling (Elyoussoufi, 2018, s. 77).

Ett annat exempel på hur man kan anpassa digitaliseringen inom småbarnspedagogiken är att barn skall få lära sig kring olika saker. Barnen kan till exempel lära sig bokstäver och siffror med hjälp av ett program på en lärplatta. Personalen inom en barngrupp borde alltid fundera om det som man visar via exempelvis en lärplatta används för att bidra till barnets lärande samt utveckling (Elyoussoufi, 2018, s. 77).

4.2 På vilka sätt påverkas personalen av användningen av digitala verktyg inom småbarnspedagogiken?

I det här kapitlet skriver vi om olika sätt personalen påverkas av användningen av digitala verktyg inom småbarnspedagogik. Syftet med detta arbete är att fokusera på pedagogerna men vi tycker att det är viktigt att också ta upp om hur barnet påverkas av digitaliseringen och därför har vi skrivit lite om det också.

Personalen kan påverkas på olika sätt av att de måste använda sig av digitala verktyg i sitt arbete inom småbarnspedagogiken. Ett sätt som de påverkas är till exempel att det nuförtiden finns olika program som till exempel Daisy och Päikky för att logga in barnen då de har kommit till daghemmet. På Daisy kan personalen till exempel skicka meddelanden och skriva barnets plan för småbarnspedagogik. (Borgå stad, u.å)

Ett annat sätt som personalen påverkas av då digitaliseringen blir alltmer viktig inom småbarnspedagogiken är dokumentationen. Man kan samla in dokumentation på olika sätt. Man kan använda sig av olika slag av digitala verktyg för att göra detta. Man kan samla in dokumentation genom att ta bilder, spela in en video eller enbart ljud, skriva anteckningar, spara barnens arbeten som kan vara till exempel teckningar. Andra exempel är också att samtala med barnen och spela in en video eller enbart ljud men där fokuset är på pedagogerna. (Elyoussoufi, 2018, s. 30)

Ett annat sätt som personalen kan påverkas är då de skall ta bilder av olika arbeten som barnen gör som ett sätt att dokumentera. Dokumentering på ett digitalt sätt kan till exempel göras genom att man använder en applikation som kallas för HP Reveal. Med denna applikation kan man skanna in bilder på olika projekt som barnet har gjort (Elyoussoufi, 2018, s. 95). Personalen påverkas också av användningen av digitala verktyg på det sättet att då det skall göras en plan för barnet om behov av stöd till exempel så skrivs det oftast på en dator i ett program.

I vardagen på daghemmen skrivs det också ofta veckobrev för kommande vecka som kan göras digitalt. Ett veckobrev kan vara ett bra sätt att få föräldrarna att känna sig inkluderade i verksamheten inom barngruppen. Man kan använda sig av veckobrev för att informera om barnens pågående processer och annat som kan anses vara viktigt och nödvändigt att informera om, exempelvis utflykter. (Elyoussoufi, 2018, s. 96)

Ett till sätt som personalen påverkas av att de måste använda digitala verktyg är att de måste ta i beaktande barnets rätt till sin kroppsliga men också personliga integritet. Detta är viktigt då det kommer till att man tar bilder av barnen. Ett annat sätt som personalen påverkas av digitaliseringen är att de måste ha i beaktande datasekretessen som innebär att de till exempel då de skall ta bilder av barnen bör tänka på att det kan vara så att inte alla barn får synas på bild. (Skolverket, 2023)

Det att småbarnspedagogiken blir alltmer digital det vill säga att man använder mer digitala verktyg i vardagen och verksamheten betyder i första hand att personalen först måste lära sig att använda de programmen som används. Personalen kan också många gånger påverkas av digitaliseringen inom småbarnspedagogiken där det kan uppstå olika tekniska problem, ett exempel är då man använder en applikation där barnet skall använda applikationen för att göra en uppgift. Många gånger handlar det om att man skall starta om till exempel en applikation eller ett inloggningsprogram man använder sig av på daghemmet. (Jäverbring, 2019, s. 24)

Ett sista sätt som personalen påverkas av digitalisering inom småbarnspedagogiken är skärmtiden. Med detta menar vi att personalen måste beakta att det skall finnas en balans mellan skärmtid och tid utan skärm. Om ett barn ständigt framför en skärm så betyder det att barnet blir utsatt för snabbt flöde av olika typer av information och det kan påverka koncentrationsförmågan på ett negativt sätt. Det vill säga barnet kan få svårare att koncentrera sig under längre tidsperioder. Digitala verktyg kan påverka personalen på det sättet att de måste ta i beaktande vissa saker som kan uppstå då barnen använder en surfplatta. Som vuxen inom småbarnspedagogiken har man ansvar för att barnen inte skall se något olämpligt såsom till exempel något våldsamt eller sexuellt. (Hem och skola, u.å)

Digitaliseringen påverkar också personalen när det kommer till att prata och bete sig på ett sätt som är ansvarsfullt på internet. Med tanke på det här kunde personalen till exempel diskutera kring hur man skall förhålla sig kritiskt till olika saker som kan uppstå då det kommer till användningen av digitala verktyg inom småbarnspedagogiken. (Skolverket, 2023)

5 Tidigare forskning

I det här kapitlet skriver vi om tidigare forskning som vi har hittat gällande attityder kring digitaliseringen inom småbarnspedagogiken, positiva effekter av digital teknologi och negativa effekter av digital teknologi.

5.1 Vad säger forskningen?

Det man har kommit fram till då det gäller forskning kring digitalisering och småbarnspedagogik är att pedagoger har en viktig roll då digitala verktyg används. Forskning tyder också på att digitaliseringen har en liten positiv påverkan på barnens lärande på ett allmänt plan. Däremot om man använder digitala verktyg på ett sätt där man har tänkt noga igenom och har uppsatta mål på hur man använder sig av dessa verktyg har det visat sig att det har en större inverkan. Forskning säger också att man menar att barn skriver sig till läsning. Med det här menar man det att barn som erbjuds digitala verktyg vid läsning och skrivning inter sker baserande på deras initiativ utan att det bör finnas en pedagog som har didaktiskt designat och på det sättet gjort det möjligt för att barnet skall läsa och skriva. (Kjällander, 2019, ss. 23-24)

Vidare säger också en del forskning på att de nya medierna minskar en del barns läsförståelse och att vissa barn kan tycka att det känns svårare att tillgodogöra sig text på en skärm än då de gör det på papper. Läsningen, informationshanteringen och kunskapsbildningen blir mer krävande på ett konkret sätt för de här barnen eftersom de måste ta hänsyn till hur exempelvis ljud och musik samspelar vilket de inte måste göra då de läser en fysisk bok. (Kjällander, 2019, s. 25)

5.2 Forskning kring attityder om digitalisering

Till en början kan man konstatera att det kan kännas viktigt att få någon form av kurs om hur man till exempel kan använda ett digitalt verktyg. Många pedagoger inom småbarnspedagogiken har sagt att de känner att det är en viktig del för att kunna ta med dem och använda sig av dem inom småbarnspedagogiken. Man kan också säga att övning och pedagogers professionella utveckling som förbereder dem för ett livslångt lärande och nya förändringar ofta sker i information och kommunikationsteknologin är en process som man inte kan undvika. Tidigare forskning har också visat att en introduktion om informationsteknologi inför småbarnspedagogikens pedagogsystem är ett så kallat svar på barnens behov men också intresset som barnet har. (Milenić, Velićković, & Olivera Cekić Jovanović, 2023, s. 488)

Man har också kommit fram med hjälp av tidigare forskning att attityderna kring användningen av digitala verktyg är en viktig faktor som kan vara orsaken till hur mycket man använder digitala verktyg inom småbarnspedagogiken. Attityderna har kommit fram till att är en avgörande orsak till hur man förutspår en individs beteende. Pedagoger som har en mer positiv attityd kring digitaliseringen tenderar att använda sig mer av digitala verktyg i sitt arbete inom småbarnspedagogiken. (Milenić, Velićković, & Olivera Cekić Jovanović, 2023, s. 488)

Forskning visar att det finns tre olika åsikter kring datorer inom småbarnspedagogiken. De här olika åsikterna är beskyddande, stödjande och vägledande. Man menar att de här tre olika åsikterna erbjuder barn olika möjligheter att lära sig olika saker. Det som forskning också påstår är att pedagoger inom småbarnspedagogik har svårt att utveckla en relation till digital media. Digital media kan anses om ett hot för den riktiga människorelationen eller som ett jättebra verktyg för språklig utveckling. (Ribaeus & Enochsson, 2020, s. 1088)

Det som forskning dessutom visar är att pedagoger inom småbarnspedagogik har ambivalenta åsikter kring digitaliseringen. Forskning har också kommit fram till att pedagoger inom småbarnspedagogiken har positiva åsikter kring digitaliseringen då det kommer till allmän eller individuell användning. Då det däremot är kopplat till barn så har man en viss oro. Man är orolig för att digital media begränsar barnets kreativitet och att det orsakar problem med hälsan. (Ribaeus & Enochsson, 2020, s. 1088)

Vidare har också forskning visat på att modersmålet i svenska förskolor har påstått att lärplattor erbjuder ett slags socialt inkluderande genom att digital media är multimodal. Pedagogernas åsikter har en viktig roll då man använder digitala verktyg inom småbarnspedagogiken. Fastän pedagoger inom småbarnspedagogiken visar en positiv attityd har man ändå hittat en brist i medvetenheten om pedagogiska rollen och att det sedan leder till att man inte kan vägleda barn i användningen av digitala verktyg. Ett exempel är ett medan pedagoger har planerat en aktivitet med pedagogiskt innehåll fokuserar barnen mer på tillexempel applikationen i sig självt och försöker förstå hur man skall använda den genom att lyckas eller misslyckas. Det här betyder då att barnen inte bryr sig om själva uppgiften som pedagogerna har gett barnet. (Ribaeus & Enochsson, 2020, s. 1089)

5.3 Positiva effekter av användningen av digital teknologi

Det finns olika positiva effekter med användningen av digital teknologi. Det finns till exempel positiva effekter gällande den fysiska utvecklingen. Finmotoriken kan till exempel förbättras då barnet trycker på knappar och drar med fingret på en lärplatta. Barnets fysiska utveckling kan också påverkas på ett positivt sätt genom att barnets koordination och reaktionsförmåga kan förbättras. (Pittsburgh, u.d., s. 1)

Den kognitiva utvecklingen kan också påverkas på ett positivt sätt. Språkutvecklingen hos barnet utvecklas. Informationsprocessen kan också förbättras hos barnet med hjälp av att barnet använder olika digitala verktyg. Teknologin och den digitala median engagerar och gör det möjligt att stödja språkinläringen. E-böcker och utbildningsprogramvara kan hjälpa barn att känna igen bokstäver och siffror samt utvidga deras ordförråd. De kan till och med hjälpa barn att lära sig andra språk. (Pittsburgh, u.d., s. 1)

Dessutom påverkas också barnets sociokulturella utveckling. Inom den sociokulturella utvecklingen förbättras barnets problemlösningssförmåga samt barnets attityd ökar. Digitala verktyg kan också leda till att barnet får en bättre samarbetsförmåga samt ha en positiv inverkan på barnets relationer. Barnets kulturella medvetenhet påverkas också positivt av digitaliseringen. (Pittsburgh, u.d.)

Teknologin kan möjliggöra flera olika sätt att öva på sin problemlösningssförmåga och bygga själv effektivitet. Aktiviteter som teknologin är involverad i är ett bra sätt att uppmuntra barn till kommunikation och samarbete med andra barn, vuxna och vänner. Gällande kulturmedvetenhet tillåter digital media hela världen att vara till hands för barnen genom att tillåta dem upptäcka nya platser som är långt borta och kulturer som de inte skulle kunna lära sig om att det finns om det inte vore för den digitala median. (Pittsburgh, u.d., s. 2)

5.4 Negativa effekterna av användningen av digital teknologi

Genom tidigare forskning har man kommit fram till att modern teknologi som till exempel mobiltelefoner, lärplattor samt datorer har lett till olika hälsorisker för barn. Det ser ut som att barnens olämpliga användning av de olika digitala verktygen med tanke på tidsanvändningen, innehållet, hur ofta de har använts kan leda till olika hälsorisker. Hälsoriskerna är till exempel problem i barnets utveckling, problem med musklerna, fysisk inaktivitet, fetma och för lite sömn. (Mustafaoğlu, Zirek, Yasaci, & Özdiñler, 2018, s. 239)

Digitaliseringen är en del av barnets dagliga liv och det påverkar deras kognitiva, emotionella och sociala utveckling varje dag. Teknologin erbjuder många olika sätt för barn att leka, upptäcka och lära sig. Eftersom barnets hjärna är så flexibel under barndomen så leder de här inlärningsmöjligheterna till att nya kopplingar mellan neuroner formas och sådana kopplingar som redan finns förstärks. (Mustafaoğlu, Zirek, Yasaci, & Özdiñler, 2018, s. 240)

Då man har forskat kring barn och användningen av digital teknologi har man fått fram till att medeltalet av användning av digital teknologi för barn som är under sex år är ungefär 1,58h per dag. Barn leker i medeltal 2,01h och läser ungefär 39 min per dag. I respektive studie fann man att 36% av barnen bor i ett hus där tv:n är på konstant. 45% av föräldrarna använde tv:n för att hålla barnen underhållande då de måste göra något viktigt hemma. 27% av barnen mellan åldern fyra och sex använde datorn varje dag. (Mustafaoğlu, Zirek, Yasaci, & Özdiñler, 2018, s. 240)

Det har också forskats kring de olika formerna av digital teknologi och hur de påverkar barnet. Tv:n är en stor del av barnets liv eftersom den är visuell, auditiv som väcker intresse samt dess underhållande form. Det har rapporterats att barnets språkutveckling och beteendeutveckling påverkas på ett negativt sätt då barnet är under två år. Om ett barn använder för mycket datorn redan i ung ålder kan det ha en negativ effekt. Negativa effekter är till exempel låg koncentrationsförmåga, bristfällig uppmärksamhet, desorganisation och underutvecklade språkkunskaper, kreativitet och fantasi. (Mustafaoğlu, Zirek, Yasaci, & Özdinçler, 2018, s. 240)

Mobiltelefonerna som också är en form av digital teknologi kan påverka barnet på ett negativt sätt om barnet använder den för mycket. Negativa effekter är till exempel passiv aggressivitet, social gemenskap, besatthet, beroende samt oro. Digitala leksaker som hela tiden blir mer vanligt kan också påverka barnet och deras utveckling på ett negativt sätt. (Mustafaoğlu, Zirek, Yasaci, & Özdinçler, 2018, s. 241)

Digitaliseringen påverkar barn på olika sätt. För det första påverkar digitaliseringen barnets psykiska välmående. För det andra inverkar digitaliseringen på barnets sociala relationer. Dessutom påverkar digitaliseringen också barnets fysiska aktivitet. (Kardefelt-Winther, 2017, s. 5)

6 Sammanfattning av teoridelen

I vår teoridel har vi tagit upp flera saker gällande digitaliseringen inom småbarnspedagogiken. Digitalisering är ett väldigt aktuellt ämne just nu i vårt samhälle och något som ständigt utvecklas. Det finns många olika åsikter om varför eller varför inte småbarnspedagogiken borde bli mer digitaliserad. Digitalisering inom småbarnspedagogik innebär att pedagoger använder sig av olika digitala verktyg i verksamheten inom småbarnspedagogiken.

Det finns många olika sätt som man kan använda digitala verktyg i verksamheten inom småbarnspedagogiken. Man kan till exempel använda lärplattan för att ta bilder när man är på en utflykt eller lyssna på en saga genom att använda lärplattan istället för en fysisk bok. Samtidigt finns det också orsaker varför småbarnspedagogiken borde bli mer digitaliserad. Det finns många olika slag av digitala verktyg som pedagoger kan använda sig av i deras verksamhet. Vi har också kommit fram till att personalen påverkas på olika sätt av att småbarnspedagogiken blir alltmer digitaliserad.

Det har också gjorts många olika slags forskningar kring ämnet digitalisering inom småbarnspedagogik. Det har till exempel gjorts forskning om vilka positiva och negativa effekter digitaliseringen kan ha på barn. Det har också gjorts forskning kring olika attityder gällande digitalisering.

7 Metoddiskussion

Vi använde oss av kvalitativ metod i vår undersökning. Orsaken till att vi använde oss av kvalitativ metod och inte kvantitativ metod var för att det vi vill undersöka inte kunde beskrivas eller mätas med siffror. En annan synvinkel på varför vi inte använde oss av kvantitativ metod och i stället kvalitativ metod var för att våra frågor i intervjuerna var sådana frågor som kräver öppna svar och då var det väldigt svårt att göra så kallade frågor som man skulle ha kunnat svara med till exempel en skala 1–5.

En orsak till att vi valde att använda oss av kvalitativa intervjuer var för att kvalitativa intervjuer är som vanliga vardagliga samtal och det kan leda till att man kan få mer personliga svar. Vi valde också kvalitativa intervjuer eftersom vi hade som syfte att öka informationsvärdet samt skapa en djupare grund och få mer fullständiga uppfattningar om det som vi undersöker om. (Holme, Nilsson , & Solvang, 1997, ss. 99, 101)

7.1 Val av respondenterna

I vår undersökning använde vi oss av intervjuer och detta har vi gjort för att vi skall få mer personliga svar av respondenterna. Vi valde att hålla intervjuerna i Karleby och Borgå eftersom det är våra hemkommuner och för att vi tänker att vi i framtiden eventuellt kommer att arbeta i de kommunerna.

Först ansökte vi om forskningstillstånd för att få tillstånd om att göra intervjuerna i Borgå och det gjorde vi i januari 2024. Vi fick svar samma dag av chefen för småbarnspedagogik att vi skulle fylla i en blankett. Vi fyllde i blanketten och skickade in den för att få underskrift av vår handledare och sedan skickades den tillbaka till chefen inom småbarnspedagogik. Efter det sade chefen för småbarnspedagogik att vi själva får välja vilket daghem i Borgå vi vill kontakta och utföra våra intervjuer i. Då tog jag kontakt med daghemsföreståndaren för ett daghem i Borgå och så frågade hon på daghemmet och om det fanns frivilliga som ville bli intervjuade. Vi fick tre personer som en av oss kontaktade och så kom vi överens om detaljerna gällande utförandet av intervjun. I mars 2024 utfördes intervjuerna på plats i daghemmet i Borgå. Gällande intervjuerna i Karleby ansökte vi om forskningstillstånd i april 2024 och vi utförde intervjuerna i början av maj. Vi intervjuade två personer i ett daghem i Karleby.

7.2 Datasekretess och etiska frågor

Vi informerade respondenterna att de kommer vara anonyma och det som vi kommer att inspela kommer att förstöras efter att vi har gått igenom materialet och gjort färdigt examensarbetet. Vi spelade in via röstmemon på våra mobiltelefoner under intervjun. Vi höll intervjuerna så att en i gången svarade på frågorna och detta gjorde vi eftersom vi på det sättet skulle få mer ärliga och personliga svar i stället för att alla skulle varit med på samma gång då de lätt skulle svarat på liknande sätt som någon annan. Vi informerade också att vi kommer att förstöra inspelningen efter att vi har blivit färdiga med arbeten.

7.3 Undersökningsgruppen

De som vi intervjuade var från två olika daghem, tre var från ett daghem i Borgå och två från ett daghem i Karleby. Från Borgå var en av respondenterna barnskötare, andra respondenten var barnledare och den tredje var socionom med behörighet till lärare inom småbarnspedagogik.

8 Intervjufrågor

I det här kapitlet går vi igenom en fråga i gången vad våra respondenter har svarat i intervjuerna.

8.1 Vilken utbildning har du gått?

Svaret på den här frågan var att en person är barnskötare, andra personen är barnledare och tredje personen är socionom med behörighet för lärare inom småbarnspedagogik.

Av personerna vi intervjuade var två personer lärare inom småbarnspedagogik, två barnskötare samt en barnledare.

8.2 Vad innebär digitalisering inom småbarnspedagogik för dig?

Det som vi fick som svar på den här frågan var att man inte känner att man kanske är rätt person att fråga om det här med digitalisering för att personen är ganska emot allt med digitaliseringen inom småbarnspedagogiken. Hen anser att hen inte riktigt har den kunskapen som skulle behövas. Men däremot sade hen nog att på ett sätt så är det nog bra med tillexempel lärplattan eftersom man snabbt får fram information, som ett så kallat uppslagsverk. Ett annat svar som vi fick på den här frågan är att det innebär användning av olika digitala verktyg och att det är något som barnen borde få prova på men hen sade också att barnen i 3-4 års åldern inte ändå kanske behöver lära sig så hemskt mycket ännu i den åldern. Dessutom fick vi också som svar att man tycker att barnen kan ganska mycket själva redan från början. Det vill säga att man tycker att de nog använder digitala verktyg väldigt lite än vad de kanske borde göra. Det som också nämndes var att föräldrarna inte brukar tycka om att det används digitala verktyg så hemskt mycket. Hen svarade också att det nog kan vara behändigt i vissa situationer.

Av dem som vi intervjuade fick vi som svar att man tyckte att digitalisering inom småbarnspedagogik innebär att man dels skall ha mediefostran bland barnen på ett lätt sätt så inte den tar över vardagen men ändå att få in de på mindre sätt för att göra barnen mera vana vid användning av digitala verktyg. Medan för de vuxna är det mera om dokumentation samt applikationer som kan hjälpa personalen för att få information och material. Hen påpekade också att det är viktigt att det skall vara pedagogiskt och inte förhållning. En annan tyckte att det innebär att lära barnen att använda sig av digitala verktyg på ett vettigt sätt så att de kan använda verktygen och veta vad verktygen kan användas till. Personen tycker också att man inte skall använda sig av digitala verktyg för mycket och att inte använda dem som en belöning.

8.3 På vilka sätt använder du dig av digitala verktyg i er verksamhet?

När vi ställde den här frågan fick vi som svar att de inte använder digitala verktyg så jättemycket men en av personerna som vi intervjuade berättade att de använde sig av till exempel lärplattan för att ta bilder av när snön smälter med någon veckas mellanrum. Sedan använder de också musik till vilan och i gymnastiksalen och då använder de sig av lärplattan. Det nämndes också att de också använder olika spel från lärplattan. Ett annat svar som vi fick på den här frågan var att de har några spel som barnen får använda. Sedan använder de också lärplattan för att se på kortare pedagogiska filmer som är aktuella. Musik används också i deras verksamhet.

Vidare fick vi också som svar att man använder i verksamheten en timer för att barnen skall veta hur länge de får leka och när de sedan skall börja städa undan leksakerna. Sedan använder man också musik från en lärplatta då barnen skall klä på sig för att det inte skall vara så stökigt och då kan de vara med och sjunga också. Sedan brukar de också visa bilder då de till exempel skall göra några uppgifter, till exempel Bamses vänner. Från youtube brukar de också titta på videoklipp då de har pratat om ett visst ämne.

Gällande den här frågan svarade man också att digitala verktyg används på många olika sätt i verksamheten men att nämna några sätt är att använda en applikation på telefonen där de lyssnar på då fåglarna sjunger och sedan berättar man vilken fågel det är som sjunger vilket har gjort barnen mycket nyfikna och att använda Google lens. Det går ut på att man tar en bild på till exempel en blomma och sedan kan applikationen berätta vilken blomma det är på bilden och det tycker barnen är roligt att göra. Lärplattan används också där barnen får fota olika saker och sedan berätta vad de finns på fotot. Päckky och Seesaw använder hen också för att hålla kontakt med föräldrarna och göra dem mera delaktiga i verksamheten genom att dela bilder och videon om vad barnen har gjort under dagen.

Dessutom svarade också en av respondenterna att de har använt lärplattan genom att ha en sommarbingo var barnen skulle ta bild på likadana saker som de hade på deras bingolapp. Samt har lärplattan blivit använt för att öva former och färger med barnen genom att ge barnen lärplattan och be dem hitta olika former i avdelningen som de har tidigare pysslat och be dem ta en bild av formen eller olika färger de har hittat. Och sedan till slut går man med barnen igenom tillsammans bilderna och barnen får berätta vad de har tagit bild på.

8.4 Vilka digitala verktyg använder du?

Gällande vilka digitala verktyg man använde sig av fick vi som svar att det nog är lärplattan som används mest som ett slags uppslagsverk och sedan tas också musik därifrån. Andra svarade också att man använder lärplattan och clever touch. Den tredje personen svarade att de använder tillexempel timer för att barnen skall veta hur länge de får leka eller då de ska städa undan efter lek. Sedan brukar de också använda musik från lärplattan då barnen skall klä på sig och fara ut och musik använder de för att få igång barnen lite mer intresserade av det de skall göra. Mobiltelefonen var också något som en av respondenterna svarade att de använder för att ta bilder på barnen och de har också ett instagramkonto där de lägger upp bilder från vad de gör om dagarna. Telefonen använder man också för att skicka olika saker till föräldrarna. Clever touchen är också ett digitalt verktyg som hen använder ibland.

Lärplatta, telefon, dator, QR kodläsare samt olika applikationer är verktyg som man använder mycket av. Datorer använder personalen för dokumentation och för att hitta information av saker eller inspiration för olika saker man kan pyssla med barnen till exempel. Den andra svarade att hen använder sig av datorer, lärplatta och telefon, datoren använde hen med barnen för att se på olika målarbilder som barnen vill ha som de sedan går och printar ut. Hen använde sig också av TV i olika gymnastikstillfällen för att visa videor av olika saker barnen kan göra eller lyssna på musik då de är i gymnastiksalen.

8.5 Har du gått någon utbildning eller fortbildning för användning av digitala verktyg?

Vi fick som svar på den här frågan att man har gått en utbildning som Åbo Akademi ordnade på distans. Det var fråga om en serie där de gjorde så att en från barngruppen for en gång och så for en annan från barngruppen följande gång. Utbildningen var obligatorisk och gick ut på att lära sig om på vilka sätt man kan använda lärplattan inom småbarnspedagogiken. Det nämndes också att det inte handlade om man skulle ha haft något slags intresse för digitaliseringen och på grund av det så har man inte deltagit på något annat. Hen ansåg också att hen skulle behöva mer kunskap om hur man kan använda olika digitala verktyg eftersom det inte är hens starka sida. Ett annat svar som vi fick var att man har gått på en snabb och kort kurs som nästan alla i deras hus har gått på och den var frivillig. Det nämndes inte heller några detaljer kring kursen. En av respondenterna svarade att man anser att man inte skulle behöva få mer information om hur man kan använda digitala verktyg inom småbarnspedagogiken.

En av respondenterna svarade att man varit på en clever touch skolning där de gick igenom hur den fungerar och vad man kan göra med den och sedan också lärplattan där de gick igenom digistigen. Den här skolningen sade respondenten att var av eget intresse för att lära sig om hur man kan använda den i verksamheten. Respondenten tycker att eftersom det kommer så mycket information på en gång så skulle hen kanske behöva någon till skolning för att få prova olika saker så att det sedan kanske går snabbare att ta in det i verksamheten.

Vidare svarade en av respondenterna berättade att hen varit på fortbildning om olika digitala verktyg som kan användas inom småbarnspedagogiken. Respondenten valde att fara på fortbildningen av eget intresse på grund av att digitaliseringen blir mera vardagligt och hen ville få mera information om hur man kan implementera digitala verktyg i verksamheten och för att få ett pedagogiskt syfte med dem. Men respondenten tycker också att hen har haft det ganska lätt med de olika verktygen för att hen blev uppväxt då digitala verktyg var helt nya och har lärt sig att använda dem under tiden.

En respondent svarade också att hen hade varit på en fortbildning men tyckte att hen inte kanske fick så mycket av det som hen hade förväntat men hade ändå fått bra saker att ta med sig. De hade fått göra olika gymanstikvideor under tillfällena och gjort också en egen webbsida. Hen gick på fortbildning dels av eget intresse men också på grund av att någon annan inte var så ivriga heller att gå på dem.

8.6 Ser du några positiva saker gällande digitaliseringen inom småbarnspedagogiken, vilka?

Det som en av respondenterna svarade var att hen är emot användningen av digitala verktyg och ser det för det mesta negativt när det kommer till digitaliseringen inom småbarnspedagogiken. Ett annat svar på den här frågan var att det är positivt att barnen får prova på redan som barn. En av respondenterna sade att hen tycker att pedagogerna får mer utav användningen av olika digitala verktyg till verksamheten. Man kan till exempel visa snabbt en video från en lärplatta på något de har gått igenom. Hen tycker att lärplattan är ett bra verktyg som man kan använda sig i verksamheten inom småbarnspedagogiken.

En av respondenterna svarade att Seesaw är ett bra verktyg för att få föräldrarna mera med i vardagen inom daghemmens verksamhet genom att fota och filma under vardagen för att visa vad man gör på daghemmet. Hen tycker det är bra då man kan fota och filma barnen och visa det åt föräldrarna i stället för att enbart berätta åt föräldrarna vad man har sysslat med under dagen, det gör också att föräldrarna är mera delaktiga i vardagen på daghemmet. Barnen blir också mera nyfikna då man spelar ljud om till exempel fåglar eller filmar/fotar någonting med barnen. En annan positiv sak med teknologin är att då man far på utflykt så kan man ta reda på saker under tiden man är där i stället för att vänta tills man slipper till daghemmet och kanske redan har glömt det. Det är också lättare och snabbare att ta fram information via telefonen än att börja söka en bok och bläddra i den för att hitta den information man behöver.

Ett annat svar på den här frågan var att positiva saker med digitaliseringen är att det är nutid, barn måste lära sig att använda digitala verktyg mer och mer, såsom dator eller lärplatta men tycker att man måste använda de på ett vettigt sätt. Man måste lära barnen olika saker om internetet som exempel att allting man ser eller hör är inte alltid är sant, lära barnen att bli kritiska mot de som de ser och hör. Hen märker att barn som har använt sig av olika digitala verktyg där hemma klarar sig ganska bra av sig att navigera själv med lärplattan och hittar de saker de letar efter snabbt.

8.7 Ser du några negativa saker gällande digitaliseringen inom småbarnspedagogiken?

Ett svar på den här frågan var att det måste vara måtta på allt inom småbarnspedagogiken. I svaret upplystes också att digitaliseringen inte får ta över allt det andra inom småbarnspedagogiken. En av respondenterna svarade att när många barn redan använder sig av tillexempel lärplattan hemma skulle det vara bättre om det inte skulle användas så mycket på daghemmet då vissa barn redan hemma får använda lärplatta. På daghemmet borde man göra allt möjligt annat. Dessutom fick också som svar att det beror på hur mycket man använder sig av digitala verktyg. Om man tillexempel har långa tider som barnen är framför en skärm så är det inte så bra. Det blir också lätt bråk mellan barn då digitala verktyg är med i bilden.

Andra svar som vi fick på den här frågan var att man får lite press då man måste använda de olika verktygen hela tiden som att fota eller filma. Medan också vissa ser användningen av digitala verktyg som bara spel. Förr då man använde sig av cd spelare för att spela musik var barnen mera delaktiga med att sjunga och dansa med musiken men då man tar det via lärplattan genom till exempel Youtube så blir det mer intressant för barnen att se på videon som spelas med samma än musiken. Vilket leder till att man måste gömma lärplattan på ett sätt att barnen inte ser själva bilden/videon som spelas med samma gång med musiken. Det som en av respondenterna svarade var att negativa saker med digitaliseringen var skärmtid som hen tycker att är en negativ sak. Hen tycker att barnen får intryck från att använda digitala verktyg som kan leda till att allt annat känns tråkigt, vilket leder i sin tur till att de bara vill ha lärplattan och spela med den för att saker känns tråkiga.

8.8 Har användningen av digitala verktyg ändrat med tiden då du har arbetat?

Gällande den här frågan fick vi olika svar. En av respondenterna svarade att då hen började arbeta fanns det inte till exempel lärplattor och clever touchen. En annan sak som har kommit med åren är att de nu har instagramkonton för barngrupperna där de visar vad barnen gör på daghemmet under veckan. Sättet att vara i kontakt med föräldrarna har också ändrat. Man använder till exempel Daisy för att skicka veckobrev och så vidare. Ett annat svar på den här frågan var att man har jobbat i så många år så det fanns inte ens då när hen började arbeta. Hen berättade att det inte ens fanns datorer i början av hens arbetskarriär. En av respondenterna sade att eftersom hen inte har arbetat så länge så har hen inte märkt att det har ändrats.

En av respondenterna svarade också att det har ändrat mycket under åren, först då hen börja så var det kanske bara en cd spelare som man haft eller en stationär dator för mera administrativa arbeten. Det fanns inte till exempel någon applikation som päikky då hen började utan man gick med en papperslista för att ha koll på vilka barn var på plats. Så hen tycker att det är en positiv ändring att man har fått en applikation som man kan kolla upp vilka barn som är på plats samt kommunikation har också blivit lättare med föräldrarna under tiden på grund av digitala verktyg. Men också att digitaliseringen har utvecklats så pass snabbt att man inte kanske har hunnit få någon utbildning för hur man skall använda sig av applikationerna. En mer negativ sak åt just personer som inte har blivit uppvuxna med digitala verktyg. En annan respondent berättade att hen tycker att det inte har kommit mycket ändringar inom digitaliseringen under åren hen arbetat men det beror på att hen har under senaste åren börjat arbeta, men tycker ändå att man har börjat tala mera om digitaliseringen under tiden.

8.9 Hur mycket använder du dig av digitala verktyg i er verksamhet? Mycket eller lite?

Som svar på den här frågan fick vi att tre av respondenterna svarade att de använder sig av få digitala verktyg i deras verksamhet. Vi fick också som svar att man tycker att man använder lagom med digitala verktyg i verksamheten, mest är det seesaw som de använder och olika pedagogiska applikationer. Staden bestämmer ju vilka applikationer de får ladda ner så hen tycker att det är också bra att de inte kan ladda ner vad som helst utan att staden ser till att man laddar och använder sådana applikationer som de tycker är användbara för olika tillfällen. Hen tycker att i vissa grupper märker man att de är kanske lite mindre insatta i digitala verktyg så man har fokuserat lite mera på att använda dem medan i andra grupper kan man det så bra så man inte har fokuserat så mycket på det i dessa grupper. Respondenten tycker också att användningen av digitala verktyg beror också mycket på gruppen man arbetar i och om hur villig personalen samt barnen är att använda verktygen.

Vidare berättade en annan av respondenterna att hen anser att de använder ganska lite digitala verktyg i verksamheten och att de skulle kunna använda sig mera av dem. Men också att det kan vara svårt att göra det rättvist för alla ifall man bara har 1–2 lärplattor och alla barnen skall få använda sig av dem så det kan vara svårt.

8.10 Tycker du att det är bra eller dåligt att småbarnspedagogiken blir alltmer digitaliserad? Vilka bra? Vilka sämre?

En av respondenterna svarade att det är bra att barnen lära sig men att sedan när barnet är i skolåldern kommer barnen ändå få lära sig så respondenten ifrågasätter att behövs det då i så ung ålder. Hen påpekade att det enligt hen skulle vara viktigare att fokusera mer på det sociala. Bara det skulle vara balans med allt så är det bra svarade hen till sist. En annan av respondent svarade att det inte skall vara för mycket. Hen anser att det är viktigt att barnen skall få leka och att det finns andra saker som man kan göra i stället för att sitta framför en skärm. Hen anser att barn borde få lära sig hur de skall kommunicera med andra barn och så vidare. Dessutom svarade en annan respondent att det kan vara bra att före de går till skolan kunna använda för att i skolan får de sedan mobiltelefon. Sedan om det finns något barn som inte har använt olika digitala verktyg kan det också leda till mobbning, tillexempel, spel som kan leda till att om ett barn inte känner till det så blir barnet utanför.

Däremot tycker en av våra respondenter att småbarnspedagogiken som den är nu är bra och att inte det skall bli för digitaliserad för att det ändå är en så liten del av verksamheten som går ut på det och att man skall använda mera digitala verktygen för att skapa förståelse åt barnen hur de fungerar, barnen måste inte förstå allting men få en förståelse i begreppen och vad det handlar om. Man kan använda sig digitaliseringen inom småbarnspedagogiken som en liten inblick för barnen för att de skall ha det lättare i framtiden i skolan då de använder olika digitala verktyg där.

Ytterligare ett annat svar som fick på den här frågan var att man tycker att det är bra med päikky och seesaw i telefonen så man får ha reda på både barnen och ha kontakt med föräldrar och ha dem också mera delaktiga i verksamheten. Respondenten tycker dock att man inte kanske måste använda digitala verktyg men barnen i daghemmen för att de ändå får använda sig av verktygen i skolan. Hen tror också att det kanske är mera en trend just nu att använda sig av digitala verktyg och att det kanske far tillbaka att man inte använder verktygen så mycket efter några år och att man inte skall använda sig av digitala verktyg så mycket på grund av att man märker att barnen får använda sig så mycket av dem. Man skall inte värdesätta just lärplattorna för att då börjar barnen tänka om det som en slags belöning.

9 Resultat och analys

I den här delen kommer vi att gå igenom vilka svar vi fick då vi höll våra intervjuer. När vi har analyserat och gått igenom svaren på intervjuerna har vi gjort på det sättet att vi har lyssnat på intervjuerna från mobiltelefonen och sedan har vi skrivit med egna ord det som respondenterna har svarat på frågorna. Vi tänkte att det lättaste sättet att skriva svaren på våra intervjufrågor var att ha en underrubrik per fråga och sedan skriva vad alla respondenterna hade svarat på gällande den frågan.

Sammanfattningsvis kan man säga att det används många olika digitala verktyg i verksamheten i verksamheten inom småbarnspedagogiken. Verktyg som används av dem som vi har intervjuat är lärplattan, mobiltelefon, Daisy, Päikky och Seesaw som alla finns på mobiltelefonen och även clever touch. Då det kommer till användningen av olika digitala verktyg kan man säga att de som vi har intervjuat tycker att det skall vara en balans, digitala verktyg skall inte ta över verksamheten.

Gällande utbildning och fortbildning om användning av digitala verktyg kan man dra en slutsats av att de flesta av respondenterna har gått på någon form av fortbildning. Vissa av de respondenter som vi intervjuade berättade att de hade farit på fortbildningen av eget intresse eller på grund av någon annan inte hade velat gå. Vi fick lite varierande svar kring om man skulle ha behövt få någon till fortbildning inom ämnet. Några svarade ja medan andra nej.

I frågan om vilka positiva saker det finns med digitaliseringen inom småbarnspedagogik kan man säga att använda olika digitala verktyg som exempelvis lärplatta kan göra det snabbare och enklare att få fram information om ett visst ämne. En annan positiv sak med digitala verktyg är att man kan använda sig av olika pedagogiska spel och applikationer via lärplattan. Dessutom är det också bra då man kan använda olika digitala verktyg eftersom olika program på mobiltelefonen kan göra så att föräldrarna också kan se vad barnen gör på daghemmet.

Däremot finns det också negativa saker med digitaliseringen inom småbarnspedagogen som de som intervjuade sade. En negativ sak är att det kan uppkomma bråk och i värsta fall mobbning om det är så att det finns ett spel eller applikation som är väldigt populär bland barnen och sedan om ett barn inte vet eller har hört talats om det kan det uppkomma mobbning mot det barnet. Bråk kan också uppstå bland barnen eftersom det kan kännas för ett barn att barnet inte har fått använda lärplattan lika mycket som ett annat barn. En till negativ sak som vi fick som svar var att det inte skall bli för mycket digitala verktyg för att det kan vara en negativ konsekvens.

I stora drag kan man säga att våra respondenter svarade att de använder digitala verktyg lite i deras verksamhet och att man skulle kunna och kanske borde använda mer än vad man gör. Då vi frågade våra respondenter om användningen av digitala verktyg har den ändrat med tiden då personen i fråga har arbetat fick vi som svar att vissa var så unga så de inte har sett någon förändring medan andra som har arbetat lite längre nog har märkt en förändring. Till exempel att det har kommit nya program, applikationer, digitala verktyg som lärplattan och clever touchen.

Då det kom till sista frågan som handlade om person tycker att det är en bra eller dålig sak att småbarnspedagogiken blir mer digitaliserad, svarade våra respondenter på lite olika sätt. En tyckte att man borde fokusera mer på det sociala medan vissa tyckte att man kan använda vissa digitala verktyg eftersom användningen av digitala verktyg kan underlätta vardagen inom småbarnspedagogiken. En sak som också kom upp i våra respondents svar var att användningen av digitala verktyg kan ge en inblick för barnen vilka digitala verktyg det finns och hur de kan användas men att det också sedan i skolan lär sig ännu mer. En sista sak kring denna fråga var att några sade att det skall finnas en balans mellan lek, lärande och det sociala.

Slutsatsen som vi kan dra efter att ha skrivit vårt arbete och utfört intervjuerna är att det finns olika sätt som personalen påverkas av då småbarnspedagogiken blir alltmer digitaliserad. Ett sätt som personalen påverkas är att då det står i grunderna för planen för småbarnspedagogik att man inom småbarnspedagogiken i sin verksamhet skall lära barnen digital kompetens vilket betyder att personalen skall försöka använda sig av olika digitala verktyg i deras verksamhet.

Förutom att grunderna för planen för småbarnspedagogiken säger att barnen skall lära sig digital kompetens kan man säga att kunskap samt eget intresse eller personalen i barngruppen och gruppens gemensamma intresse också påverkar i en viss mån hur mycket man använder sig av digitala verktyg. Då vi intervjuade svarade en av våra respondenter att i hans grupp är en av hans kollegor en såkallad digiansvarig. Detta möjliggör mer användning för att annars skulle de nog inte använda så mycket svarade en våra respondenter.

Dessutom påverkas också personalen av en mer digitaliserad värld inom småbarnspedagogiken då det kommer till vilka digitala verktyg det finns och vad de kan användas till. Tillexempel lärplattan används mer än de andra digitala verktygen eftersom man genom att använda den snabbt får information. Mobiltelefonen är också ett annat sätt som personalen använder mycket på basis av våra intervjusvar. Mobiltelefonen används för att ha daglig kontakt med vårdnadshavare och hålla koll vilka barn som är på plats.

9.1 Sammanfattning av resultat

På vissa av våra intervjufrågor fick vi blandade svar medan på andra frågor fick vi svar som liknade varandra. Efter att ha utfört vår undersökning tycker vi delvis att vi fick svar på det som vi hade som avsikt att undersöka som var hur personalen påverkas av en mer digitaliserad värld inom småbarnspedagogiken. Vi kom fram till att fråga nummer fem som handlade om personen tycker att hen har gått någon utbildning gällande ämnet och om hen tycker att hen har fått tillräckligt med information var den fråga som svarade på vårt syfte mest. Detta på grund av att vi på basis av de svaren kunde dra en slutsats att information om ämnet påverkar hur mycket personalen kan använda det i sin verksamhet. På basis av teoridelen kan man säga att det som mest svarade på vårt syfte var det att i grunderna för planen för småbarnspedagogik står att personalen skall använda sig av digitala verktyg inom småbarnspedagogiken för att barnen skall få en digital kompetens.

10 Slutdiskussion

I teoridelen behandlade vi olika ämnen som kan kopplas till ämnet digitalisering inom småbarnspedagogik. Vi skrev om vad grunderna för planen för småbarnspedagogiken säger om digitalisering samt digital kompetens men också om vilka positiva och negativa saker det finns med digitaliseringen inom småbarnspedagogiken. Dessutom behandlade vi också vilka digitala verktyg och på vilka sätt personalen kan använda dem i sin verksamhet. Då vi skrev om på vilka sätt personalen kan använda sig av digitala verktyg kan man koppla det till det syftet som var att undersöka om hur personalen påverkas av en mer digitaliserad värld inom småbarnspedagogiken.

Det som vi tyckte var bra i vår undersökning var att våra respondenter hade olika utbildningar som gjorde att vi fick flera olika synvinklar på våra intervjuer. Det som vi märkte då vi utförde intervjuerna var att två frågor gick lite in i varandra. Fråga nummer 3 och fyra som handlade om vilka digitala verktyg och hur de använder dem i deras verksamhet skulle vi ha kunnat formulera i en och samma fråga. Annars tycker vi att våra frågor var bra formulerade och lätta att svara på. Då det kommer till vårt val av metod tycker vi att det var bra att vi valde intervju och inte enkät eftersom vi ville ha mer personliga svar och det anser vi inte att skulle ha varit möjligt om vi skulle ha använt oss av enkät.

Då vi i början av vårt arbete funderade kring på vilka daghem vi skulle intervjuar tyckte vi att det kändes bättre att intervjuar på ett daghem vi hade arbetat på förut för att då kändes det inte att man hade press på sig. Av respondenterna var tre personer sådana som vi kände från förut. Man kan säga att vi hade lite olika upplevelser då det kom till att hålla intervjuerna och själva intervjuaren.

Emil tyckte att stämningen på intervjuen var mer avslappnad på grund av att de kände varandra från tidigare och tycker det påverkade positivt på både honom som intervjuade och den som blev intervjuad. Tror att det även påverkade den som blev intervjuad så de gav längre svar och att det kändes mera som en diskussion än en intervju. Medan Sonia tyckte att stämningen var bättre då hon intervjuade personerna som hon inte kände från förut. Det som är svårt att säga är vad som påverkade längden på svaren vi fick i intervjuerna. Var det stämningen, att man kände personen från förut eller att personen hade mycket eller lite att säga gällande en viss fråga. Eller var det något helt annat?

Det som vi efter intervjun har funderat kring är hur det skulle ha varit om vi skulle ha intervjuat på daghem som ingen av kände från förut. Skulle det ha påverkat vår undersökning på ett positivt eller negativt sätt. Något som vi tycker är intressant är hur digitaliseringen påverkar barn överlag. Vi som studerande anser att vi inte skulle kunna göra det på grund av vår kunskap och resurser.

Om man tänker på den undersökning som vi gjort i ett större sammanhang kan man säga att det skulle finnas en möjlighet för vidare forskning kring ämnet. I vår intervju fanns det en fråga som handlade om personen har fått en utbildning/fortbildning om användning av digitala verktyg och om hen anser att hen borde få mer information kring ämnet. Man skulle kunna göra en undersökning där alla som arbetar inom småbarnspedagogik i Finland måste svara på frågan: ”Tycker du att du har fått tillräckligt med information om hur man kan använda digitala verktyg eller inte?”.

När man sedan går igenom svaren och det visar sig att majoriteten inte tycker att personen har fått tillräckligt med information så kan det tyda på ett underliggande problem. Detta skulle kunna leda till att man skulle måsta göra något gällande saken. Om man tycker att man inte har tillräckligt mycket information om olika sätt som man kan använda digitala verktyg i verksamheten. Detta påverkar personalen på ett negativt sätt eftersom grunderna för planen för småbarnspedagogik säger att man måste implementera digitalisering och digital kompetens inom småbarnspedagogiken. Om man då anser att man inte har tillräckligt med information, hur skall man då gå till väga?

11 Litteraturförteckning

- Borgå stad. (u.å). *Daisy inom småbarnspedagogik*. Hämtat från <https://www.porvoo.fi/sv/fostran-och-utbildning/tjanster-inom-smabarnspedagogik/valkommen-till-smabarnspedagogik-och-forskoleundervisning/daisy-inom-smabarnspedagogik/> den 19 Februari 2024
- Elyoussoufi, N. (2018). *Digitalitet i förskolan*. Nacka: Askunge.
- Hem och skola. (u.å). *Skärmtid och barn hälsa*. Hämtat från Hem och skola: <https://www.hemochskola.fi/foralder/modigare/hog-skarmtid-ar-en-risk-for-barns-halsa/> den 16 April 2024
- Hollenstein, L., Thurnheer, S., & Franziska, V. (2022). Problem Solving and Digital Transformation: Acquiring Skills through pretend play in kindergarten. *British Journal of Educational Tecnology*, 12(2), 2131-2143. doi:10.3390/educsci12020092
- Holme, I. M., Nilsson , B., & Solvang, B. K. (1997). *Forskningsmetodik: Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.-.
- Högberg, M. (2021). *Digital kreativitet-I förskolans undervisning*. Lund: Studentlitteratur.
- Jäverbring, K. (2019). *En digitalare förskola*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Kardefelt-Winther, D. (December 2017). *How does the time children spend using digital technology impact their mental wellbeing, social relationships and psyical activity?* Hämtat från Unicef: <https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/Children-digital-technology-wellbeing.pdf> den 16 April 2024
- Kjällander, S. (2019). *Digitalisering i förskolan: På vetenskaplig grund*. (B. Riddersporre, Red.) Stockholm: Natur & kultur.
- Kristensen, I. (2018). *Digital Kompetens i förskolan : Barns rätt att förstå sin omvärld*. Stockholm: Gothia fortbildning.
- Lag om småbarnspedagogik 540/2018. (2018). *Lag om småbarnspedagogik 540/2018*. Hämtat från Finlex: www.finlex.fi den 21 Mars 2024
- Lieberman, D. A., Bates, C. H., & Jiyeon, S. (2009). Young Children´s Learning With Digital Media. *Computers in the Schools*, 26(4), 271-283. doi:10.1080/07380560903360194
- Milenić, G. S., Velićković, S., & Olivera Cekić Jovanović, A. (2023). The Impact of the Application of rhe Online Teaching Model on the Development of Digital Competencies of Future Preschool Teachers. *International Journal of the Cognitive Research in Science, Engineering and Education*, 11(3), 487-495. doi:10.23947/2334-8496-2023-11-3-487-495
- Mustafaoğlu, R., Zirek, E., Yasaci, Z., & Özdiñçler, A. R. (2018). The negative effects of digital technology usage on children´s development and health. *ADDICTA, THE TURKISH JOURNAL ON ADDICITONS*, 5(2), 227-247. doi:http://dx.doi.org/10.15805/addicta.2018.5.2.0051

- Pittsburgh, C. m. (u.d.). *Benefits of Technology for Early Childhood Learning*. Hämtat från https://pittsburghkids.org/wp-content/uploads/2021/01/Tech_Tuesday_Benefits_Revised.pdf den 18 April 2024
- Ribaeus, K., & Enochsson, A.-B. (2020). Everybody has to get a Change to Learn: Democratic Aspects of Digitalisation in Preschool. *Early Childhood Education Journal*, 49, 1087-1098. doi:<https://doi.org/10.1007/s10643-020-01117-6>
- Skolverket. (den 8 Augusti 2023). *Digital kompetens och digitala verktyg i förskolan*. Hämtat från Skolverket: www.skolverket.se
- UKM. (den 9 11 2023). *Målbild för digitaliseringen av småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen*. Hämtat från https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165250/OKM_2023_46.pdf?sequence=1&isAllowed=y den 9 April 2024
- Utbildningsstyrelsen. (2017). *Småbarnspedagogiken är till för barnet-centrala frågor i grunden för för planen för småbarnspedagogik*. Hämtat från Utbildningsstyrelsen: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/188546_smabarnspedagogiken_ar_till_for_barnet.pdf den 15 Februari 2024
- Utbildningsstyrelsen. (2022). *Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2022*. Hämtat från Utbildningsstyrelsen: www.oph.fi den 14 Februari 2024

Bilaga 1

1. Vilken utbildning har du?
2. På vilka sätt använder du dig av digitala verktyg i er verksamhet?
3. Vad innebär digitalisering inom småbarnspedagogik för dig?
4. Vilka digitala verktyg använder du?
5. Har du fått någon utbildning för användning av digitala verktyg? Ifall svaret är ja, hurudan utbildning/fortbildning? Var det av eget intresse att ta reda på/lära sig mer om digitala verktyg? Ifall svaret var nej, känner du dig att du skulle behöva få utbildning/fortbildning?
6. Ser du några positiva saker gällande digitaliseringen inom småbarnspedagogiken? Vilka?
7. Ser du några negativa saker gällande digitaliseringen inom småbarnspedagogiken? Vilka?
8. Har användningen av digitala verktyg ändrat med tiden då du har arbetat?
9. Hur mycket använder du digitala verktyg i verksamheten? Mycket eller lite?
10. Tycker du att det är bra eller dåligt att småbarnspedagogiken blir alltmer digitaliserad? Vilka saker tycker du att är bra? Vilka sämre?